

3. postní neděle 7.3.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

„Příklad Davidova vítězství a pomoc Kristova vítězství“ (1Sm 17, 12-52)

Otevíráme dnes jeden z neznámějších biblických příběhů. Je to ukázka toho, jak slabší může porazit silnějšího a jak dobro vítězí nad zlem. Na konci příběhu je sice obr Goliáš bez hlavy, ale nám to nepřipadá až tak kruté. Máme dojem, že to byl přiměřený trest pro rouhače, který se vysmíval Bohu. Izrael to neměl v zaslíbené zemi snadné. Musel být připraven bojovat s nepřáteli. Právě Pelištejci patřili k těm nejhorším, kteří Izrael trvale ohrožovali. O jednom takovém válečném konfliktu vypráví naše kapitola. Na jednom kopci nad údolím Éle se utábořila armáda izraelská, na druhém pelištejská a obě vyčkávají.

1. Válečný stav a zajímavý návrh

Možná to patřilo k válečné strategii, možná to byl jen takový válečný „folklor“. Každopádně se uprostřed válečných plánů na obou stranách připravuje souboj, ke kterému dávají podnět Pelištejci. Jeden z jejich vyhlášených bojovníků a siláků Goliáš, který na sobě nosil několik desítek kilogramů bronz, vystupuje s návrhem, který nebyl vůbec hloupý. Ať se místo bitvy celých armád utkají v souboji dva jejich zástupci a výsledek duelu ať je považován za výsledek celé bitvy. Může se tím ušetřit spousta krve, energie, času i materiálu. Návrh špatný nebyl, jenže problém spočíval v tom, že v řadách izraelské armády nebyl nikdo, kdo by byl ochoten jít do souboje s Goliášem. Každé ráno a večer po dobu 40 dní se Goliáš Izraelcům vysmíval, zesměšňoval je a urážel! Neuvěřitelné, jak dlouho deptal Goliáš svými žvásty Saulovu armádu. V Bibli o tom čteme, že se „*Pelištejec předváděl zrána i navečer a stavěl se na odív po čtyřicet dní*“ (v. 16). Je to nepředstavitelné, že to Izraelští vydrželi tak dlouho poslouchat! Že se po 3 dnech nenaštvali a nešli bojovat! Asi si dokážeme představit, že v izraelské armádě je nálada „pod psa“. Podle Bible to vypadalo tak, že „*Kdykoliv Saul a celý Izrael slyšel tato Pelištejcová slova, děsili a velice se báli*“ (v.11). Je nám jasné, že s takovým postojem se bitva vyhrát nedá.

2. Davidova odvaha – konečně někdo!

Do této situace napětí a strachu přichází David, který svým bratrům přináší na frontu z domova jídlo. Přichází zrovna ve chvíli, kdy se armády řadily k boji, kdy se válečnými pokřiky navzájem zastrašovaly a kdy obr Goliáš znovu předvedl jedno ze svých tradičních vystoupení. David neměl ani povolávací rozkaz, ani na něho a jeho pomoc nikdo nečekal. Jeho nejstarší bratr Eliab se na něho zlobí a dává mu najevo, že jeho místo je u ovcí a ne mezi vojáky. *To je pro chlapy a ne pro chlapečky!* Ale brzy se ukazuje, že David tam není zbytečně. Když slyší ty bezbožné řeči a vidí, co to dělá se Saulovou armádou („*dali se před ním na útěk a velmi se ho báli*“ - v. 24), nedokáže nečinně přihlížet. David velmi rychle pochopil, že tu nejde jen o prestiž izraelské armády, ale přímo o Boží čest. Proto se přihlásí do „soutěže“, kterou král Saul vyhlásil. Je v celé armádě jediný, kdo vidí situaci jinak než ostatní, je jediný, kdo důvěřuje Bohu a kdo je připraven jít do souboje s obrem Goliášem.

Davidův postoj je vyjádřen ve slovech: „*Člověk nesmí klesat na mysl.*“ (v. 32) Králi Saulovi se to moc nelíbí, protože mu David připadá mladý a nezkušený. Ale když od něho slyší, jak k tomu přistupuje, dává mu svolení. Je to takové Davidovo vyznání víry: „*Hospodin*, který mě vytrhl ze spárů lva a medvěda, ten *mě vytrhne* i ze spárů tohoto Pelištejce.“ David se naučil důvěřovat Bohu ve všech situacích. Neodděluje svůj každodenní život od toho, co vidí a prožívá uprostřed Saulovy armády. Každá osobní zkušenost s Boží pomocí je mu povzbuzením k důvěře v Boha i při dalších příležitostech. David má zkušenosti s Bohem jako pastýř. Při své práci prožil a poznal, že Hospodin dává odvahu, sílu, že zachraňuje a pomáhá k vítězství. Ví, že Bůh je s ním také nyní a věří, že ho vysvobodí.

3. Zvláštní boj - zvláštní zbraně

Je to až úsměvné, jak příběh pokračuje. Saul půjčuje Davidovi své brnění, prilbu a meč... Je to

pochopitelné! Na těžkooděnce není možné jít s holýma rukama! Ale David na to nebyl zvyklý a zase všechno ze sebe sundává. Bere si hůl, prak, pár oblázků z potoka a vyráží na Pelištějce... David je jiný v tom, že nejenom ví o tom, že je třeba bojovat, že o boji nejen mluví, ale že má odvalu do boje také jít. Jako jediný... Dělá, co umí, a bojuje, jak umí. I když to vypadá jako šílenství a vypadá to hodně komicky, Bůh se k jeho odvaze přiznal. Díky Boží přítomnosti a pomoci David poráží obra Goliáše a stává se izraelským hrdinou. V první řadě se projevil jako člověk, který důvěřuje Bohu, pak také jako odvážný člověk. Na dnešním příběhu vidíme, že to byl Bůh, který si Davida k tomuto souboji připravil a který Davida mezi izraelské vojáky přivedl.

Ve starém příběhu slyším pro nás slova povzbuzení. *Bojuj! Nevzdávej to! Něco udělej! Něco podnikni! Jdi do toho! Nebojuješ sám! Bůh je s tebou.* - Jako křesťané bychom měli nejen věřit a mluvit, ale také jednat. Ty naše bitvy, do kterých jdeme, nejsou tak „velké a významné“, jako ten Davidův souboj s Goliášem. Nikde se o nich psát nebude. Ale jsou nesmírně důležité pro nás, pro náš život. Rozhodují o tom, jak to bude s námi dál. Denně se dostáváme do nesnadných situací, zápasíme se strachem, s leností, se špatnými sklony a návyky, s pokušením a hříchem. Často si připadáme slabí a bezmocní. Opakovaně svádíme bitvy se stejným nepřítelem. Ale kdykoliv bojujeme se svou pýchou, s hříchem, s těžkostmi, s lidskou zlobou a nenávistí, má to smysl. V takových situacích můžeme vědět, že Bůh je na naší straně. Nebojujeme jen za sebe, ale také za svého Pána. – Naše zbraně to jsou víra, modlitba, Boží Slovo, naděje, věrnost. Nemyslím si, že si poradíme se všemi „obry“, kteří se nám postaví do cesty. Nevychrajeme všechny bitvy. Nekončí to vždy *happy-endem*. Ale už to, že bojujeme, že zápasíme, je důležité a posiluje nás v našich postojích. Připomínáme si, že Bůh je s námi a že bojuje s námi.

4. Naše boje a zápasy

Příběh o Davidovi a Goliášovi není v Bibli jen tak. Na tomto napínavém souboji Bible ukazuje, že podobně jako v dějinách Izraele, také v životě věřících lidí dnes jde o víc než jen o holý život. Životy věřících to je kousíček Božího díla, to je součást Božího působení ve světě a v církvi. Pán Bůh si přeje, abychom tomu tak rozuměli a podle toho se chovali.

V postním období je právě boj s mocí zlého, zápas s hříchem a pokušením důležitým tématem. Přemýšlíme o tom na pozadí toho, co se stalo o prvních křesťanských velikonocích. V centru Nového zákona je zápas Božího syna Ježíše Krista. On svedl ten nejdůležitější boj. Pán Ježíš bojoval s ďáblem, s hříchem a se smrtí a zvítězil. Autor známé vánoční písně „*Narodil se Kristus Pán*“ připomíná starý příběh, když chce ukázat na význam Kristova díla vykoupení. Goliáš to je ďábel, nepřítel, na kterého nestačíme. Ježíš Kristus nad ním zvítězil. Proto můžeme jako věřící o vánocích zpívat „*Goliáš oloupen, veselme se, člověk jest vykoupen, radujme se! Z života čistého, z rodu královského – nám, nám narodil se!*“ Pro všechny životní situace od té doby platí, že nejsme sami. Je s námi Bůh, na naší straně je Ježíš Kristus!

Naše nejčastější „goliášovská“ zkušenost souvisí s naším každodenním životem. Hřích, jeho moc, jeho záludnost to je to, co nám připadá nejednou jako takový obr, nepřekonatelná překážka a ohrožení! – Když přemýšlíme nad dnešním příběhem, vybavují se nám různé životní situace a nás napadá, jestli některé naše boje nebyly takovými zápasy proti přesile. Někteří nejstarší zažili nacistické hrůzy a tak-tak vyvázli z nebezpečí smrti. Někteří zažili zruďnost komunistického režimu a trpěli pro svou víru ve vězeních, pracovních táborech anebo ve svém praktickém životě nesli důsledky svých postojů. Ovšem podobně bezmocný si může člověk připadat i v jiných situacích: když slyší diagnózu u lékaře a vyrovnává se se skutečností těžké nemoci, když přemýšlí o smrti, když ztrácí někoho blízkého, když přijde o práci. Ve všech těžkých a složitých situacích můžeme myslet na to, jak se zachoval kdysi David: důvěřoval Bohu a připomínat si Jeho pomoc. Měl odvalu se vzepřít zlému a bojoval s ním. Ale určitě bychom u toho neměli zapomenout na Ježíše Krista. V Jeho vítězství nad hříchem a ďáblem je zaslíbení vítězství nad zlem i pro nás. A to je to nejdůležitější. (*BKaleta*)